

Sygnatura akt XI C 1187/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 4 października 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu XI Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Małecka

Protokolant: Małgorzata Kotulska

po rozpoznaniu w dniu 20 września 2016 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa S. O.

przeciwko O. M.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. ustala, iż koszty postępowania ponosi powód.

Sygn. akt XI C 1187/16

UZASADNIENIE

Powód S. O. w dniu 11 maja 2016 r. wniósł pozew przeciwko O. M. domagając się zapłaty kwoty 589 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 28 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kwoty 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwu, powód wskazał, iż w dniu 17 października 2015 r. zawarł jako kupujący z pozwanym umowę sprzedaży męskiego obuwia zimowego marki (...) (kod produktu (...)). W dniu 6 kwietnia 2016 r., powód złożył reklamację z powodu wady obuwia. Wedle treści pozwu pracownik pozwanego przyjmujący reklamację stwierdził, iż obuwiu miało szereg wad w tym: uszkodzone lico, rozprutą cholewkę, pęknięcie przy szwie, pęknięcie w lewym bucie przy zgięciu, pomarszczenie skóry oraz rozklejenie przy podeszwie. Mimo istnienia wad pozwany negatywnie ustosunkował się do reklamacji powoda, nie uznając jej w całości. Zgodnie z treścią pozwu, pozwany nie dokonał także naprawy zakupionego towaru uznając usterkę za nieistotną.

Następnie wobec negatywnej odpowiedzi na reklamację, powód złożył pisemne oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Zdaniem powoda przysługiwało mu prawo do odstąpienia od umowy, bowiem pozwany nie skorzystał z możliwości niezwłocznego usunięcia wad. Rozklejanie się podeszwy należało zakwalifikować jako wadę istotną towaru, gdyż obniżało ono jego funkcjonalność. Wreszcie powód nie zgodził się także z twierdzeniem pozwanego zawartym w odpowiedzi na reklamację, jakoby zmiana pierwotnego wyglądu skóry wynikała z nieprawidłowej konserwacji obuwia. Powód zgodnie z twierdzeniem pozwu konserwował obuwiu należycie i regularnie, wykorzystując w tym celu pastę do butów skórzanych.

W odpowiedzi na pozew z dnia 21 kwietnia 2016 r. pozwany zakwestionował twierdzenia powoda i wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany wskazał, iż reklamacja powoda została rozpatrzona negatywnie, gdyż nie stwierdzono wystąpienia wad produkcyjnych reklamowanego towaru, a jedynie usterki nieistotne oraz zmiany powstałe w wyniku eksploatacji obuwia. Do naprawy obuwia nie doszło, albowiem klient dokonując zgłoszenia reklamacyjnego nie wyraził zgody na naprawę, co potwierdzać miał podpis powoda złożony na formularzu reklamacyjnym. Okoliczność, iż naprawa nie nastąpiła, nie wynikała zatem ze złej woli sprzedawcy, lecz wyboru dokonanego przez powoda. Ponadto pozwany wskazał, iż żądanie odstąpienia od umowy było w okolicznościach sprawy nieadekwatne do stwierdzonych usterek. Wreszcie pozwany zaznaczył, iż obuwie było przez powoda użytkowane przez cały sezon zimowy, a dopiero po jego zakończeniu zostało ono zareklamowane. Widoczne zmiany w strukturze skóry, a także jej przebarwienia wynikały z eksploatacji obuwia oraz braku jej należytej konserwacji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 października 2015 r. powód S. O. jako kupujący zawarł z pozwanym O. M. jako sprzedawcą w Salonie (...) we W. umowę sprzedaży obuwia męskiego. Kupujący zapłacił cenę w kwocie 589 zł, a rzecz została mu wydana.

/okoliczność bezsporna, a nadto dowód: paragon fiskalny, k. 11/

Obuwie miało charakter jesienno – zimowy i było użytkowane przez S. O. w okresie następującym po jego zakupie do czasu jego pierwszego zareklamowania.

/okoliczność bezsporna, a nadto dowód:

- protokół przesłuchania powoda z dnia 20 września 2016 r. 00:13:56-00:17:49 k. 47

- protokół przesłuchania pozwanego z dnia 20 września 2016 r. 00:20:41-00:26:52 k. 470/

W dniu 6 kwietnia 2016 r. S. O. zgłosił reklamację zakupionego obuwia marki (...) w sklepie w centrum M. P. we W.. W formularzu reklamacyjnym zaznaczono, iż reklamowane obuwie posiadało pęknięcie w lewym bucie przy zgięciu, pomarszczenie skóry, rozklejenie przy podeszwie, uszkodzenie lica oraz pęknięcie przy szwie. W treści formularza reklamacyjnego oznaczono roszczenie klienta jako zwrot gotówki, a także wprowadzono informację, iż klient nie wyraża zgody na naprawę towaru. S. O. złożył podpis pod formularzem reklamacyjnym.

/dowód:

- formularz reklamacyjny z dnia 6 kwietnia 2016 r., k. 12;

- protokół przesłuchania powoda z dnia 20 września 2016 r. 00:13:56-00:17:49 k.47/

W dniu 19 kwietnia 2016 r. sprzedawca wydał pisemną decyzję o odrzuceniu reklamacji S. O.. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż wedle opinii rzeczoznawcy

w reklamowanym obuwiu nie stwierdzono wady technologiczno-materiałowej. Miejscowe, punktowe uszkodzenia lica na przyszwie lewego buta zdaniem rzeczoznawcy, było skutkiem działania mechanicznego. Załamania widoczne w strukturze butów miały być skutkiem użytkowania obuwia podczas chodu, zaś zmiana koloru skóry miała być konsekwencją braku należytej konserwacji. Rozklejenie podeszwy w lewym bucie od strony przyśrodkowej kwalifikowało się do usunięcia. Sprzedawca zaproponował naprawę obuwia i nie stwierdził podstaw do zwrotu gotówki. Reklamowane obuwie nie zostało odebrane przez kupującego.

/dowód: odpowiedź na reklamację z dnia 19 kwietnia 2016 r. k. 13/

S. O. w dniu 21 kwietnia 2016 r. złożył oświadczenie woli – odstąpienie od umowy sprzedaży, w którym domagał się zwrotu ceny zakupionego towaru tj. kwoty 589 zł na wskazany numer rachunku bankowego. Oświadczenie woli przesłane zostało do Salonu (...), drogą elektroniczną oraz listownie, a także na adres siedziby firmy pozwanego.

/dowód:

- oświadczenie o odstąpieniu od umowy z dnia 21 kwietnia 2016 r. k.14,
- dowody nadania przesyłek poleconych k. 14-15,
- wiadomość e-mail z dnia 21 kwietnia 2016 r., k.16/

Wobec złożonego przez S. O. oświadczenia woli o odstąpieniu od umowy, pozwany ponowił czynności reklamacyjne. W dniu 2 maja 2016 r. przez pozwanego przedstawione zostało stanowisko podtrzymujące wcześniejszą decyzję co do odmowy zwrotu gotówki. Pozwany w decyzji wskazał, iż reklamowany towar nie posiada wad istotnych, a usterkę nieistotną jest gotowy naprawić, czego nie może jednak uczynić wobec braku zgody reklamującego.

/dowód: odpowiedź na reklamację z dnia 2 maja 2016 r., k. 37/

S. O. ponownie ustosunkował się do sposobu rozstrzygnięcia reklamacji w sprawie obuwia marki (...), drogą elektroniczną w dniu 4 maja 2016 r. Wskazał on wówczas, iż nieprawdą jest, że sprzedawca zaproponował mu naprawę nieistotnej usterki. Powyższe wystąpienie nie zmieniło jednak decyzji sprzedawcy, który ponownie negatywnie rozpatrzył reklamację, czemu dał wyraz w pisemnej decyzji z dnia 13 maja 2016 r. Powołując się na kolejną opinię rzeczoznawcy, sprzedawca wyraził, iż punktowe uszkodzenia skóry są efektem mechanicznego zadrapania, zaś zidentyfikowana usterka (odklejenie podeszwy) ma charakter nieistotny i nie stanowi podstawy do zwrotu gotówki.

/dowód:

- reklamacja złożona drogą e-mailową z dnia 4 maja 2016 r. k. 38;
- odpowiedź na reklamację z dnia 13 maja 2016 r. k. 39/

W toku postępowania reklamacyjnego, na zlecenie pozwanego sporządzone zostały trzy opinie rzeczoznawców. W opiniach wskazano, iż obuwiu nie posiadało wad materiałowo – technologicznych, zaś reklamowane usterki jako nieistotne, nadają się do usunięcia.

/dowód:

- ocena rzeczoznawcza jakości obuwia z dnia 19 kwietnia 2016 r., k.43;
- opinia z 9 maja 2016 r., k. 42;
- ocena rzeczoznawcza jakości obuwia z dnia 10 maja 2016 r., k.41/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo, jako niezasadne, podlegało oddaleniu w całości.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że niniejsza sprawa była rozpoznawana pod rządami ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, która dokonała wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów. Powołany akt prawny wprowadził w kodeksie cywilnym jednolitą regulację odpowiedzialności sprzedawcy za jakość rzeczy sprzedanej, opartą na koncepcji wady, czyli odpowiedzialność z tytułu rękojmi. W tym zakresie odpowiedzialność sprzedawcy oparto na regulacji dotychczas obowiązującej na podstawie kodeksu cywilnego. Jednak w sposób istotny zmieniona została kodeksowa definicja wady fizycznej, która uwzględnia przyjętą w dyrektywie o sprzedaży konsumenckiej konstrukcję niezgodności towaru z umową, dotychczas obowiązującą na podstawie ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej. Ponadto

odpowiedzialność sprzedawcy w umowach z udziałem konsumentów wykazuje jedynie pewne odrębności w stosunku do dotychczasowej kodeksowej regulacji, wynikające z wymogów dyrektywy (w szczególności art. 556 k.c. w nowym brzmieniu, nowe art. 556¹-556³ k.c., art. 557-561 k.c. w nowym brzmieniu, nowe art. 561¹-561⁴ k.c., art. 563-564 k.c. oraz art. 566-568 k.c. i art. 576 k.c. w nowym brzmieniu).

Bezsporne w niniejszej sprawie jest, iż strony zawarły umowę sprzedaży obuwia, przy czym powód nabył przedmiotowy towar jako konsument. Powód domagał się zwrotu uiszczonej ceny zakupionego towaru wobec odstąpienia od umowy sprzedaży, którego miał dokonać. Wady, jakie uwidoczniły się w zareklamowanym obuwiu w ciągu 6 miesięcy jego użytkowania, zdaniem powoda tkwiły w produkcie, a nadto pozwany nie usunął wad niezwłocznie.

Pozwany przeczył twierdzeniom powoda. Aktualny stan obuwia wynikał zdaniem pozwanego z jego niewłaściwej konserwacji, a także z jego użytkowania, co miały potwierdzać opinie rzeczoznawców sporządzone w wyniku złożenia przez kupującego reklamacji. Usterka dotycząca rozklejenia podeszwy uzasadniała zdaniem pozwanego jedynie naprawę obuwia i miała ona charakter nieistotny – a nadto pozwany był gotowy wykonać te naprawy, jednak powód nie wyraził na to zgody.

Podstawę prawną odstąpienia od umowy stanowi art. 560 k.c., który wskazuje, że jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może złożyć oświadczenie o obniżeniu ceny albo odstąpieniu od umowy, chyba że sprzedawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla kupującego wymieni rzecz wadliwą na wolną od wad albo wadę usunie. Ograniczenie to nie ma zastosowania, jeżeli rzecz była już wymieniona lub naprawiana przez sprzedawcę albo sprzedawca nie uczynił zadość obowiązkowi wymiany rzeczy na wolną od wad lub usunięcia wady. Sprzedawca jest bowiem odpowiedzialny względem kupującego, jeżeli rzecz sprzedana ma wadę fizyczną lub prawną (art. 556 k.c.). Skutki odstąpienia od umowy wzajemnej z kolei reguluje art. 494 k.c. zgodnie z którym strona, która odstępuje od umowy wzajemnej, obowiązana jest zwrócić drugiej stronie wszystko, co otrzymała od niej na mocy umowy, a druga strona obowiązana jest to przyjąć. Strona, która odstępuje od umowy, może żądać nie tylko zwrotu tego, co świadczyła, lecz również na zasadach ogólnych naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania.

Spór sprowadzał się zatem do ustalenia, czy powodowi przysługiwało uprawnienie do odstąpienia od umowy, które następnie miało determinować zasadność żądania zwrotu uiszczonej ceny. Ustalenie, czy uprawnienie do odstąpienia przysługiwało powodowi poprzedzać zatem musiało ustalenie, czy zakupiony towar posiadał wadę, która uprawniała do odstąpienia od umowy i aktualizowała odpowiedzialność sprzedawcy z tytułu rękojmi.

Kodeks cywilny definiuje pojęcie wady fizycznej rzeczy w art. 556¹ k.c. jako rzecz sprzedaną niezgodną z umową. Rzecz sprzedana jest z kolei niezgodna z umową jeżeli nie ma właściwości, które rzecz tego rodzaju powinna mieć ze względu na cel w umowie oznaczony albo wynikający z okoliczności lub przeznaczenia, nie ma właściwości o których istnieniu sprzedawca zapewniał kupującego, w tym przedstawiając próbkę i wzór, nie nadaje się do celu, o którym kupujący poinformował sprzedawcę przy zawarciu umowy, a sprzedawca nie zgłosił zastrzeżenia co do takiego jej przeznaczenia, lub została wydana w stanie niepełnym.

Z okolicznością zgodności towaru konsumpcyjnego z umową ustawodawca wiąże pewne domniemania. Istotne dla niniejszej sprawy, zostało wyrażone w art. 556² k.c., który stanowi, iż w przypadku stwierdzenia istnienia wady fizycznej przed upływem roku od wydania rzeczy sprzedanej, domniemywa się, że wada lub jej przyczyna istniała w chwili przejścia niebezpieczeństwa na kupującego.

Na gruncie analizowanego stanu faktycznego nie można jednak a priori przyjąć, by przedmiotowe obuwie nie nadawało się do celu, do jakiego tego rodzaju towar jest zazwyczaj używany lub by jego właściwości nie odpowiadały właściwościom cechującym towar tego rodzaju, a zatem nie występuje tutaj sytuacja niezgodności towaru z umową. Domniemanie istnienia wady fizycznej przed upływem roku od wydania rzeczy sprzedanej uregulowane w art. 556²

k.c. nie jest bowiem domniemaniem istnienia samej wady – w każdym przypadku, kiedy tak twierdzi konsument występujący w sporze z przedsiębiorcą. Odnosi się ono bowiem do umiejscowienia w czasie powstania wady, nie zaś do samej okoliczności jej istnienia.

Aby skorzystać z uprawnień przysługujących z tytułu rękojmi za wady fizyczne (w tym prawa odstąpienia od umowy) kupujący powinien wykazać dwie okoliczności: obciążenie rzeczy wadą fizyczną oraz istnienie wady w chwili przejścia niebezpieczeństwa na kupującego lub powstanie wady z przyczyny tkwiącej w rzeczy sprzedanej w tej samej chwili (art. 559 k.c.). O ile wobec istnienia domniemania z art. 556² k.c. zdecydowanie łatwiej powodowi wykazać spełnienie drugiej przesłanki, nie może on zaniechać wykazania, iż rzecz wadę w ogóle posiada. Zgodnie z ogólną zasadą dowodową wyrażoną w art. 6 k.c. rzeczą powoda w toku procesu było wykazanie, iż zakupiony towar posiadał wadę w rozumieniu art. 556¹ k.c.

Pomimo kwestionowania istnienia wady produktu przez pozwanego, powód nie zaferował w toku postępowania, dowodów, które mogłyby w sposób jednoznaczny pozwolić sądowi stwierdzić ich istnienie lub ich istnienie wykluczyć. Przeprowadzone oględziny obuwia nie prowadziły do jednoznacznego przekonania, aby produkt faktycznie posiadał wady, które można byłoby kwalifikować jako istotne. Wobec braku oczywistych objawów występowania wad (widocznych na pierwszy rzut oka), sąd nie jest uprawniony do tego, aby rozstrzygać samodzielnie kwestie, które zdecydowanie wymagają wiadomości specjalnych. Powód nie wyszedł natomiast z inicjatywą powołania w sprawie biegłego, który niewątpliwie mógłby pomóc rozstrzygnąć sporną kwestię pomiędzy stronami. Samo zaś twierdzenie strony nie jest jednak dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2001 r., sygn. I PKN 660/00, Wokanda 2002/7-8/44).

Zgodnie z obowiązującą w postępowaniu cywilnym zasadą kontradyktoryjności sąd nie ma także obowiązku zarządzania dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 r., sygn.

I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76). Dopuszczenie dowodu z urzędu jest co do zasady prawem, a nie obowiązkiem sądu. W związku z powyższym, jeżeli materiał dowodowy zgromadzony przez strony nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z nieudowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów.

W niniejszej sprawie można było dostrzec, także iż pozwany, na dowód iż sprzedany towar nie posiadał wad w chwili jego wydania powołał, aż trzy opinie rzeczoznawców, które potwierdzały jego twierdzenia. Sąd mając na uwadze, iż były to wyłącznie opinie prywatne, rzeczoznawców wskazanych przez pozwanego na potrzeby prowadzonego postępowania reklamacyjnego nie opierał ustaleń faktycznych na tych dokumentach, a jedynie stwierdził jakie stanowisko przedstawiały. Nie ulega jednak wątpliwości, iż pozwany wykazał większą staranność w toku dowodzenia swoich racji, niż uczynił to powód, który nie mógł liczyć, iż ustalenia faktyczne w sprawie zostaną poczynione wyłącznie w oparciu o jego twierdzenia.

Sąd pragnie także zauważyć, iż powód nie był zainteresowany naprawą obuwia w zakresie w którym jego reklamacja została uznana przez pozwanego. Okoliczność powyższa potwierdzona została wprost przez powoda na rozprawie, która odbyła się w dniu 20 września 2016 r. Ponadto w formularzu reklamacyjnym zaznaczono opcję – „klient nie wyraża zgody na naprawę”, a powód złożył podpis pod tym formularzem, nie dokonując żadnych dopisków czy zastrzeżeń. Niemniej jednak powód czynił pozwanemu zarzut między innymi w reklamacji składanej drogą elektroniczną w dniu 4 maja 2016 (k. 20), iż pozwany nie zaproponował mu naprawy usterki. Ponadto powód w samym pozwie wskazał, iż pozwany nie skorzystał z możliwości niezwłocznego usunięcia wad – co miało uprawniać

go do odstąpienia od umowy. Niemniej jednak w trzech dostępnych odpowiedziach na reklamacje złożonych przez pozwanego z dnia 19 kwietnia 2016 r. z 2 maja 2016 r.

i 13 maja 2016 r. widnieją informację o propozycji naprawienia obuwia i przyczynach wstrzymania tych czynności. Powyższa okoliczność choć irrelevantna prawnie (bowiem rozmiar i charakter szkody nie został wykazany przez obowiązane) miała także wpływ na ocenę wiarygodności twierdzeń powoda.

W ocenie sądu pozwany czynił istotne starania, aby w zakresie uznanej nieistotnej w jego ocenie wady doprowadzić do jej usunięcia – niemniej powód był zainteresowany wyłącznie odstąpieniem od umowy, lub zamianą towaru na nowy po jego 6 miesięcznym użytkowaniu. Zgodnie zaś z treścią art. 560 k.c. jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może złożyć oświadczenie o obniżeniu ceny albo odstąpieniu od umowy, chyba że sprzedawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla kupującego wymieni rzecz wadliwą na wolną od wad albo wadę usunie. Mechanizm ten ma chronić interesy zarówno kupującego jak i sprzedającego. Powód z tej formy rozwiązania sporu wprost zrezygnował, nie wykazując jednak bezwątpienia zasadności swoich twierdzeń.

Sąd doszedł do przekonania, iż niewykazanie przesłanki niezgodności towaru z umową, czyniło odstąpienie od umowy przez powoda nieuprawnionym. Powyższe prowadziło z kolei do odpadnięcia przesłanki przyznania zwrotu świadczenia wzajemnego od pozwanego tj. zwrotu zapłaconej za obuwie ceny. Powtórnie wskazać należy, że co do istnienia i charakteru wady nie występują żadne domniemanie. Zgodnie z przywołanymi wyżej przepisami na kupującym ciąży obowiązek wykazania niezgodności towaru z umową, a także, że została ona stwierdzona przez niego w terminie 6-miesięcznym od wydania towaru. Dopiero wykazanie powyższego stanowi spełnienie przesłanek, możliwego do obalenia, domniemania istnienia niezgodności w chwili wydania towaru.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98 k.p.c.